

ORSZÁGOS RENDŐRFŐKAPITÁNY

1139 Budapest, Teve u. 4-6.
1903 Budapest, Pf.: 314/15.
Tel: (06-1) 443-5573, Fax: (06-1) 443-5733
IRM: 33-104, 33-140, IRM Fax: 33-133
E-mail: orfkvezeto@orfk.police.hu

Szám: 18216/2008. RP.

Tárgy: alapvető jogot sértő
rendőri intézkedés elleni
panasz elbírálása

HATÁROZAT

A Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. tv. (a továbbiakban: Rtv.) 92. § (1) bekezdésében biztosított jogkörömnél fogva, Budapest, XIX. kerületi lakos által benyújtott panasz tárgyában folytatott eljárás során – figyelemmel az Rtv. 93/A. § (7) bekezdésére, továbbá a Független Rendészeti Panasztestület 61/2008. (VIII. 18.) számú állásfoglalása megállapításaira – az emberi méltósághoz, a személyes szabadságához és a tisztességes eljáráshoz fűződő jog megsértése vonatkozásában a panasznak

helyt adok.

A határozat ellen az Rtv. 93/A. § (9) bekezdése alapján – figyelemmel a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. tv. (a továbbiakban: Ket.) 109. § (2) bekezdésére – fellebbezésnek helye nincs, az ellen közvetlen bírósági felülvizsgálatnak van helye.

A határozatot kapják:

- 1) Budapest, XIX. kerületi lakos, panaszos;
- 2) Független Rendészeti Panasztestület;
- 3) Budapesti Rendőr-főkapitányság vezetője;
- 4) Budapesti Rendőr-főkapitányság Rendészeti Szervek Bevetési Főosztály vezetője;
- 5) Irattár.

I N D O K O L Á S

Budapest, XIX. kerületi lakos 2008. április 30-án 17.50 óra körüli időben a Budapest, XIV. ker., Gizella utca - Semsey Andor utca kereszteződésében gyalogosan közlekedett egy közelben tartott rendezvény helyszínére, amikor a Budapesti Rendőr-főkapitányság Rendészeti Szervek Bevetési Főosztály Központi Gépkocsizó Járőrszolgálati Osztály munkatársai igazoltatták. A Panaszos a személyi igazolványát átadta, majd az igazoltatás okáról érdeklődött. Az intézkedő rendőr tájékoztatta, hogy a Budapesti Rendőr-főkapitányság vezetője fokozott közbiztonsági ellenőrzést rendelt el az adott napon Budapest területére. Ezt követően az intézkedést foganatosító rendőr arra kérte a Panaszost, hogy fáradjon át az utca másik oldalára, ahol az ott várakozó rendőrségi kisbusznál ruházat átvizsgálást szándékozott végrehajtani. A Panaszos sérelmezte az intézkedés folytatását, mivel úgy gondolta, hogy az igazoltatás után a rendőri intézkedés véget ért, továbbá kifogásolta, hogy miért kell neki a rendőr utasítására, a rendőr által meghatározott helyre mennie. A ruházat átvizsgálás alkalmával a Panaszosnál egy 7 cm pengehosszúságú zsebkés került feltalálásra. Az intézkedő rendőr figyelmeztette a Panaszost, hogy a rendezvény helyszínén a zsebkést tartsa a zsebében, mert annak esetleges elővétele félreértésre adhat okot. A Panaszos a rendőri intézkedés közben mindvégig jegyzetelt, a vele szemben intézkedő rendőrök adatait felírta. A szolgálati csoport parancsnoka ekkor lépett a helyszín közvetlen közelébe. Az intézkedés alá vont adatainak ellenőrzését követően a csoport parancsnoka közölte a Panaszossal, hogy a rendőri intézkedés véget ért és a helyszínt elhagyhatja. A Panaszos ekkor közölte, hogy nem hagyja el a helyszínt, mert joga van ott tartózkodni, ahol akar, majd kartávon belül lépett a rendőr felé. A csoport parancsnoka ekkor ismételten felszólította a Panaszost, hogy hagyja el a helyszínt és hagyjon fel a rendőrök kioktató provokálásával. A Panaszos ekkor elhaladt a csoportparancsnok előtt és odavetette, hogy „elintézem magát, nem fog többet mosolyogni”. Ekkor a rendőr a Panaszos után nyúlt és megfogta a bal karját, megfordította, feltartóztatta és felszólította, hogy ismétlje meg az elhangzott kijelentését, de erre a Panaszos nem volt hajlandó. A rendőr elengedte a Panaszos kezét, majd tájékoztatta panaszjogáról, és ismételten felszólította a helyszínt elhagyására. A Panaszos ezek után a helyszínt elhagyta.

A Panasztestület Budapest, XIX. kerületi lakos 2008. április 30-án előterjesztett panaszát megvizsgálta, és fent hivatkozott állásfoglalásában azt megalapozottnak találta. A Panasztestület a Magyar Köztársaság Alkotmányáról szóló 1949. évi XX. törvény XII. fejezet 54. § (1) bekezdés szerinti emberi méltósághoz fűződő jog, az 55. § (1) bekezdés szerinti személyes szabadságához fűződő jog és az 57. § (1) bekezdés szerinti tisztességes eljáráshoz fűződő jog súlyos sérelmét állapította meg.

Döntésem meghozatala során figyelembe vettem a Független Rendészeti Panasztestület Budapest, XIX. kerületi lakos panaszra kapcsán hozott állásfoglalását, a vonatkozó jogszabályokat, továbbá az ügyben keletkezett dokumentumokat.

Az intézkedő rendőr a Budapesti Rendőr-főkapitányság vezetője által Budapest területére elrendelt fokozott közbiztonsági ellenőrzés¹ kapcsán kezdte meg a Panaszos igazoltatását².

---

¹ A Rendőrség Szolgálati Szabályzatáról szóló 62/2007. (XII.23.) IRM rendelet (a továbbiakban: Szolgálati Szabályzat) 39. § (2) bekezdése: „Fokozott ellenőrzés végrehajtását az egész ország területén vagy több megye illetékességi területén az országos rendőrfőkapitány, a bűnügyi főigazgató, a rendészeti főigazgató, illetékességi területén a rendőrfőkapitány, a bűnügyi igazgató, a rendészeti igazgató, a rendőrkapitány vagy az ügyeletvezető, határrendészeti kirendeltség vezetője,

A rendőr az intézkedés alá vont személyt – személyiségi jogainak védelme érdekében – megkérte, hogy a ruházatátvizsgálás végrehajtása érdekében fáradjon át az út másik oldalánál parkoló rendőrségi kisbuszhoz, ahol annak végrehajtására került sor³.

Az intézkedés befejeztével a rendőri egység csoportjának parancsnoka a szóváltást követően jogalap nélkül, indokolatlanul, nem a hatályos rendelkezések alapján alkalmazott testi kényszer⁴ a Panaszossal szemben, amikor megfogva annak bal karját a könyöke feletti részen maga felé fordította, majd felszólította, hogy ismétlje meg a sértő kijelentéseit. Ezzel a Panaszost személyi szabadságában gátolta, emberi méltóságát sértette.

A Panaszos – a dokumentumok alapján – több esetben kihívó magatartást tanúsított a jogszerű rendőri intézkedés közben, több esetben provokálta a rendőröket. Ez a magatartása ok-okozati összefüggésben állt az események sajnálatos kimenetelével. Aggályosnak ítélem meg azt az állampolgári magatartást, hogy valaki pusztán a szabad akaratának tiszteletben tartására hivatkozva – „*azt csinállok, amit akarok*”, továbbá „*ott tartózkodom, ahol akarok*” – , akadályozhatja a jogszabályok szerint eljáró rendőrt munkájának végzésében, megkérdőjelezheti intézkedéseinek okát és jogszerűségét, teszi ezt a jogkövető állampolgároktól elvárható együttműködés ismérveit még csak részleteiben sem megvalósító magatartásával.

Mindezek ugyanakkor nem változtatnak azon az alapvető elváráson, hogy a rendőr minden esetben részrehajlás nélkül, személyes érzelmektől és indulattól mentesen, a jogszabályokban meghatározottakat betartva köteles intézkedni.

Az indokolatlanul testi kényszer alkalmazó rendőr nem tett eleget az Rtv.-ben rögzített jelentési kötelezettségének⁵, így a kényszerítő eszköz alkalmazásának kivizsgálása szükségszerűen elmaradt⁶, így sérült a Panaszos tisztességes eljáráshoz való joga.

---

továbbá a hatáskörük szerint ellátott speciális feladatok végrehajtása során a Repülőtéri Rendőr Igazgatóság igazgatója, a Köztársasági Őrezred parancsnoka, vagy a Készenléti Rendőrség parancsnoka rendelheti el.”

² Az Rtv. 30. § (1) bekezdése: „A Rendőrség a bűncselekmény elkövetőjének elfogása és előállítása, vagy a közbiztonságot veszélyeztető cselekmény vagy esemény megelőzése, megakadályozása érdekében a rendőri szerv vezetője által meghatározott nyilvános helyen vagy a közterület kijelölt részén az oda belépőket vagy az ott tartózkodókat igazoltathatja.”

³ Rtv. 30. § (3) bekezdése: „A Rendőrség a rendezvény, az esemény, továbbá a közlekedés biztonságát, a közterület rendjét veszélyeztető jogellenes cselekmények megelőzése, megakadályozása érdekében a rendőri szerv vezetője által meghatározott területre belépők és az ott tartózkodók ruházatát és járművét átvizsgálhatja, illetőleg az üzemeltető által előírt feltételek megtartását ellenőrizheti, a közbiztonságra veszélyt jelentő anyagokat, eszközöket lefoglalhatja, illetőleg azoknak a rendezvény, esemény helyszínére való bevitelét megtilthatja.”

    Szolgálati Szabályzat 40. § (2) bekezdése: „Ruházat-, csomag, járműátvizsgálásra kerülhet sor különösen:
a) igazoltatás során,
b) fokozott ellenőrzés során, (...)”

⁴ Testi kényszer az Rtv. 47. §: „A rendőr – intézkedése során – az ellenszegülés megtörésére testi erővel cselekvésre vagy a cselekvés abbahagyására kényszerítést (testi kényszer) alkalmazhat.”

    Szolgálati Szabályzat 59. § (1) bekezdése: „Kényszerítő eszköz alkalmazása feltételeinek fennállása esetén testi kényszer akkor kell alkalmazni, ha a rendőri erőfölény vagy az intézkedés alá vont személy állapota, magatartása folytán a rendőri intézkedés eredményessége ezzel biztosítható.”

⁵ Rtv. 62. § (1) „A kényszerítő eszköz alkalmazását jelenteni kell a szolgálati előjárónak.”

    Szolgálati Szabályzat 58. § (4) bekezdése: „A kényszerítő eszköz alkalmazásáról a rendőr jelentést készít, amely tartalmazza:

A rendelkezésre álló adatok, dokumentumok alapján kétséget kizáró módon megállapítható, hogy a rendőri egység csoportjának parancsnoka indokolatlanul, jogszerűtlenül és nem megengedhető indulattól vezérelve alkalmazott testi kényszert Budapest, XIX. kerületi lakossal szemben.

A fentiek alapján – egyetértve a Független Rendészeti Panasztestület állásfoglalásával – a rendelkező részben foglaltak szerint határoztam.

Határozatom az alábbi jogszabályokon alapul:

- a Magyar Köztársaság Alkotmánya az 1949. évi XX. törvény XII. fejezet 54. § (1) bekezdése, 55. § (1) bekezdése, 57. § (1) bekezdése;
- a polgári perrendtartásról szóló 1954. évi III. törvény 326. § (7) bekezdése;
- a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény 109. § (1) és (2) bekezdése;
- a Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény 30.§ (1), (3) bekezdései, a 47. §, a 62. § (1) bekezdése;
- a Rendőrség Szolgálati Szabályzatáról szóló 62/2007. (XII.23.) IRM rendelet 39. § (2) bekezdése, a 40. § (2) bekezdése, az 57. § (3) bekezdése, az 58. § (4) bekezdése és az 59. § (1) bekezdése.

Budapest, 2008. szeptember 10.

Dr. Bencze József r. altábornagy
sk.

---

a) hol, mikor, kivel szemben, milyen kényszerítő eszközt használt, és ennek mi volt az indoka, (...)

⁶ Szolgálati Szabályzat 57. § (3) bekezdése: „A kényszerítő eszközök alkalmazását követően a rendőr elöljárója vizsgálja annak szükségességét, jogszerűségét az arányosság követelményének megtartását, amelynek során:

a) meghallgatja azt, akivel szemben a kényszerítő eszközt alkalmazták, valamint az eseménynél jelen lévő személyeket,
b) szükség esetén tisztázza a rendőr jelentésében észlelt ellentmondásokat.”